

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Oud-Zuid

Nieuwsbrief Stadionplein

(foto soz)

Op 1 november in Frans Otten Stadion

Dialogbijeenkomst schetsontwerp

Stadsdeel Oud-Zuid en het ontwerp bureau OMA^{*)} vinden het van groot belang om uw mening te horen over de uitwerking van de plannen voor het Stadionplein. Daarom houdt het stadsdeel op woensdag 1 november een brede bijeenkomst voor buurt en stad over het Stadionplein. Vanaf 19.00 uur bent u van harte welkom in het Frans Otten Stadion (IJsbaanpad 43). De bijeenkomst begint om 19.30 uur.

Onder leiding van architect Floris Alkemade (ontwerpbureau OMA) kunt u deze avond meepraten over de uitwerking van de visie op het Stadionplein in een schetsontwerp.

Uw inbreng van belang

Om een goed ontwerp te kunnen maken,

heeft OMA uw ideeën over en uw ervaringen met het plein nodig. Het stadsdeel wil van het Stadionplein een plein maken voor voetgangers. Een plein waar mensen op een prettige manier kunnen verblijven en elkaar kunnen ontmoeten. Bepaalde onderdelen van de visie van OMA wijken af van het oorspronkelijke

Programma van Eisen voor het Stadionplein. Nieuw zijn bijvoorbeeld het idee om het plein een kwartslag te draaien en de introductie van een 'baken' en een poortgebouw op het Stadionplein. Het stadsdeel vindt het echter de moeite waard om die ideeën te onderzoeken in de aanloop naar een definitief schetsontwerp, omdat dit waarschijnlijk zal leiden tot een beter en mooier Stadionplein voor buurt en stad.

^{*)} Office for Metropolitan Architecture

INHOUD

Pagina 1

- Uitnodiging dialoogbijeenkomst Stadionplein

Pagina 2/3

- Kennismaking Floris Alkemade

- Verblijfsplein zonder overlast auto's Amstelveenseweg

Pagina 4

- De weg naar het schetsontwerp.

Op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in het Olympisch Gebied? Kijk op: www.oudzuid.amsterdam.nl

OKTOBER 2006
UITGAVE NR. 1

Voorwoord wethouder:

Plein voor buurt en stad

Over het Stadionplein is de afgelopen tijd al veel gezegd, geschreven. Over één ding zijn de meeste mensen het eens: het Stadionplein moet een echt plein worden voor buurt en stad. Een plein waar mensen graag willen verblijven en elkaar kunnen ontmoeten. Een plein met Olympische allure.

Ik krijg vaak te horen: "Hoe kan het ooit een plein worden waar je lekker kunt vertoeven als die drukke Amstelveenseweg erlangs loopt?" of "Hoe zorg je voor een goede relatie tussen plein en buurt?" Uiteindelijk willen we allemaal een plein dat nog minstens honderd jaar mee gaat, een plein waar ook onze kleinkinderen van kunnen genieten.

We realiseren ons terdege dat je dit plan maar één keer goed kunt doen en willen dus de best haalbare kwaliteit realiseren. Dat verdient de plek, de buurt en de stad. Daarom heeft de stadsdeelraad besloten om als vervolg op het Programma van Eisen een schetsontwerp voor het Stadionplein te laten maken. We hebben gekozen voor ontwerp bureau OMA.

Het stadsdeel wil u graag uitdagen om de komende tijd mee te denken en mee te praten over de invulling van het schetsontwerp. Uw inbreng is voor ons van essentieel belang. Voor elke deelnemer aan het overleg ligt in 2010 een rijke beloning in het verschiet: een mooi nieuw Stadionplein. Een waarde-

vol sieraad voor Oud-Zuid en de stad Amsterdam. Een plein voor nu en voor de toekomst.

Egbert de Vries, Stadsdeelvoorzitter

Stadionplein

Verblijfsplein zonder auto-overlast

Het Stadionplein wordt in de voorstellen van ontwerp bureau OMA de komende jaren omgetoverd tot een bijzonder plein, dat veel kwaliteit toevoegt aan het Olympisch Gebied en de stad. Mooie gebouwen beschermen gebruikers tegen de verkeersdruk van de Amstelveenseweg. Het Stadionplein wordt een plek waar mensen op een prettige manier kunnen verblijven en elkaar ontmoeten.

Het stadsdeel heeft vorig jaar discussies gehouden met onder meer buurtbewoners over de toekomst van het Stadionplein. Daaruit kwam naar voren dat bewoners het liefst een plein willen dat lijkt op de intieme pleinen in Frankrijk en Italië.

Belangrijk daarbij is niet alleen de inrichting van het Stadionplein, maar vooral ook de relatie met de omliggende gebouwen, de 'muren' van het plein. Een echt pleingevoel krijg je pas als het Stadionplein omsloten wordt. Bijkomend voordeel is dat je het verkeerslawaai van de Amstelveenseweg aanzienlijk terugdringt. Het Stadionplein wordt een plein voor voetgangers en mensen die er willen 'verpozen', een plek waar mensen elkaar ontmoeten en waar mensen naar toe willen gaan.

Programma van Eisen

Nieuwe woningen, winkels en horeca zorgen er volgens het Programma van Eisen voor dat het plein levendig wordt. Onder het Stadionplein komt

een supermarkt, die vergelijkbaar is met de ondergrondse supermarkt op het Museumplein. Bewoners hebben namelijk aangegeven dat er in hun buurt te weinig winkels zijn. Waarschijnlijk zal de komst van een supermarkt en enkele andere nieuwe winkels ook betekenen dat de zaterdagmarkt weer beter gaat lopen. Aan het nieuwe Stadionplein komen minimaal 75 woningen, waarvan 40 procent in de sociale sector. Op de begane grond komen enkele cafés, met in de zomer natuurlijk de bijbehorende terrassen. De snackbar en de bloemenstal blijven bestaan, maar de bussen zullen van het plein verdwijnen.

Ontwerpvisie OMA

In de ontwerpvisie van OMA wordt het Stadionplein een kwartslag gedraaid en komt het deels te liggen tussen de bestaande bebouwing aan de Van Tuyl van Serooskerkenweg. Aan weerszijden van het plein wordt bebouwing voorgesteld, zodat het nieuwe Stadionplein aan

(foto: soz)

Speeltuin en bomen

Volgens de ontwerpvisie zijn er op het Stadionplein straks verschillende zones die op verschillende manieren gebruikt kunnen worden. Dit betekent dat de bestaande speeltuin straks gewoon kan terugkomen op het Stadionplein. Veruit de meeste grote bomen in het verlengde van de Van Tuyl van Serooskerkenweg kunnen blijven staan en worden opgenomen in het schetsontwerp.

alle kanten omsloten zal zijn. Volgens de ideeën van OMA komt aan de kant van het Olympisch Stadion een 'poortgebouw', zodat de Amstelveenseweg is afgeschermd en je vanaf het Stadionplein een goed zicht houdt op het stadion. Deze poort zorgt er ook voor dat een deel van het plein overdekt is, zodat je het bij slecht weer toch kunt gebruiken.

Rietveldpaviljoen

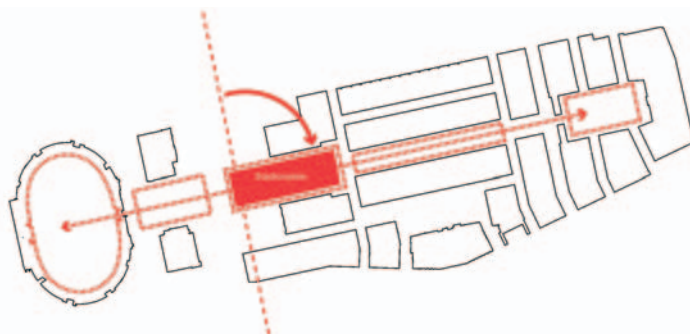
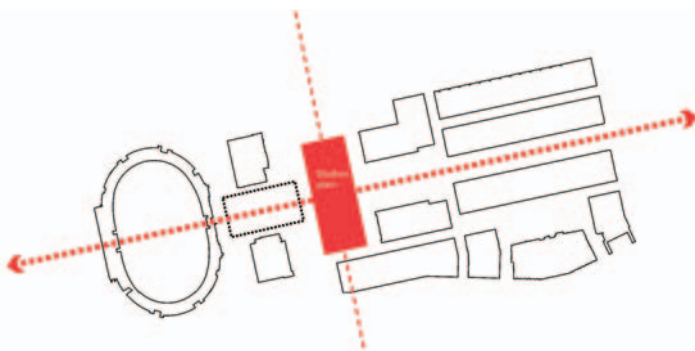
De visie van OMA maakt het mogelijk om meer nieuwe onderdelen toe

te voegen aan het plein, zoals een 'Rietveldpaviljoen'. Dit paviljoen kan gebruikt worden voor tentoonstellingen van de Rietveldacademie en andere culturele functies. Pleinen in andere steden laten zien dat het belangrijk is publieksfuncties aan beide kanten van een plein te hebben, zodat er een goede loop ontstaat. Ook moet er een goed evenwicht zijn tussen commerciële functies zoals winkels en horeca en publieke functies zoals cultuur en sport. Ook over het paviljoen hoort het stadsdeel graag uw mening.

Voldoende parkeerplaatsen

De huidige grote parkeerplek op het Stadionplein verdwijnt. Het stadsdeel wil de bovengrondse parkeerplaatsen vervangen door ondergronds parkeren. Straks kunt u dus met uw parkeervergunning in een nieuwe parkeergarage onder het plein staan. Onderzoek moet nog uitwijzen hoeveel parkeerplaatsen opgeheven kunnen worden. De snackbar en bloemenstal blijven bestaan, maar de bussen zullen van het plein verdwijnen.

(foto: soz)

In de visie van OMA wordt het Stadionplein gekanteld.

Architect Floris Alkemade:

“Nederland heeft van oudsher prachtige pleinen”

Floris Alkemade (ontwerpbureau OMA) en zijn team werken de komende maanden aan een schetsontwerp voor het Stadionplein. Alkemade vindt de inbreng van bewoners daarbij van cruciaal belang. In samenwerking ligt volgens hem de sleutel voor een goed plein.

“Door mijn werk in verschillende wereldsteden weet ik hoe belangrijk een plein kan zijn voor het karakter van een stad. Ook Nederland heeft van oudsher prachtige pleinen. Door het massale gebruik van de auto is echter in de openbare ruimte de nadruk steeds meer komen te liggen op parkeerplaatsen. De bestaande pleinen verliezen daardoor meer en meer hun verblijfsfunctie.”

“Het Stadionplein is één van die pleinen die het moeilijk heeft, je kunt je zelfs afvragen of het wel een echt plein is. Een echt stadspan moet namelijk aan een aantal eisen voldoen. Een ruimtelijke eis is een bepaalde mate van omslotenheid, van begrenzing. Een plein moet letterlijk een huiskamer van de stad zijn, waar je een gevoel van intimiteit ervaart. Daarnaast moet je kijken naar de gebruiksmogelijkheden die een plein heeft. Op het Stadionplein zitten wel wat winkels en horeca, maar de ruimte kan veel beter benut en gebruikt worden.”

Olympisch Stadion

“Een van de aantrekkelijke kanten van dit project is de aanwezigheid van het Olympisch Stadion. Dat maakt dat het plein al een identiteit en een geschiedenis heeft. Tegelijkertijd kan die Olympische identiteit ook een belemmering zijn. Het is niet goed om een heel gebied alleen op te hangen aan een evene-

ment uit 1928. In die zin is het ook belangrijk om een nieuw begin te maken, naar de toekomst te kijken.”

Nieuwe functies

Het is essentieel om nieuwe gebouwen neer te zetten. Niet alleen om het plein te omsluiten, maar ook om nieuwe functies toe te voegen. Welke functies dat zijn, willen we goed onderzoeken. Ik heb nog nooit eerder een ‘stadionplein’ in Amsterdam ontworpen, dus dit is een unieke gebeurtenis. Ik heb op heel veel plekken in de wereld gewerkt, maar dit moet een ontwerp worden voor deze plek, voor deze buurt, voor deze stad.”

Luisteren

“Het overleg met de buurt zal ik zowel gebruiken om ideeën toe te lichten als om te luisteren naar ideeën van anderen. We hebben geen vastomlijnd plan. Wel hebben we beelden en collages van beelden gemaakt om de verschillende denkrichtingen aan te geven. Ik ben heel benieuwd naar de reacties van de buurt. De kennis die in de buurt aanwezig is, moet terugkomen in het schetsontwerp. Mensen wonen daar 24 uur per dag, weten veel beter dan ik wat kan en wat niet kan. Ik wil vooral dat mensen mij vertellen waar ze vóór zijn in plaats van waar ze tegen zijn. Juist in de samenwerking ligt de sleutel voor het maken van een goed plein.”

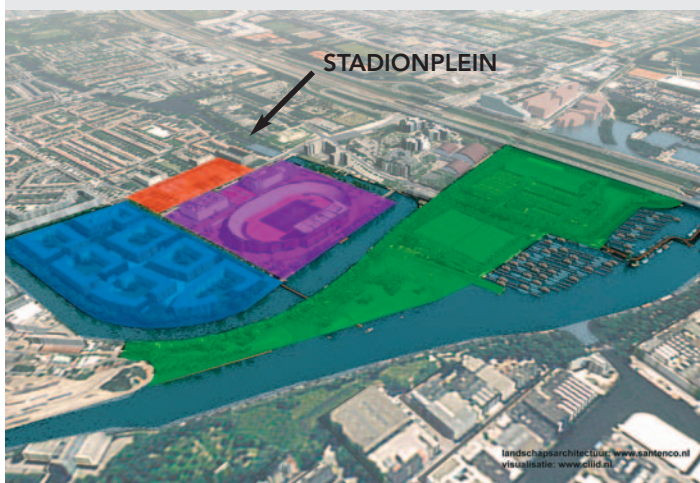
(foto PF)

Zaterdagmarkt

De komst van een supermarkt en enkele andere nieuwe winkels zal waarschijnlijk ook betekenen dat de zaterdagmarkt weer beter gaat lopen.

Waarom deze nieuwsbrief?

Het stadsdeel vindt het belangrijk u goed te informeren en te betrekken bij de ontwikkelingen in het Olympisch Gebied. In deze nieuwsbrief over het Stadionplein kunt u lezen hoe het ervoor staat met de nieuwe inrichting van het plein. De nieuwsbrief wordt huis aan huis verspreid in de directe omgeving van het Stadionplein; en staat als pdf op de website van het stadsdeel.

MEER INFORMATIE

Het Stadionplein is onderdeel van het Olympisch Gebied. Meer weten? Kijk op www.oudzuid.amsterdam.nl/bouwen_en/bouwprojecten/olympisch_gebied

Ontwerpbureau OMA

Office for Metropolitan Architecture (OMA) is sinds 1975 een toonaangevend internationaal ontwerpbureau. OMA heeft kantoren in Rotterdam, New York en Peking. Recente projecten van OMA zijn onder meer het National Museum of Art in Seoul, de Casa da Musica in Porto, de Nederlandse ambassade in Berlijn, het Prada Centre in Los Angeles en het IT Campus Centre in Chicago. Floris Alkemade is een van de directeuren van OMA. Hij houdt zich bezig met architectuur en stedenbouw en heeft tientallen internationale projecten geleid.

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Oud-Zuid

De weg naar het schetsontwerp

Het afgelopen jaar heeft het stadsdeel verschillende stappen gezet om de vernieuwing van het Stadionplein mogelijk te maken. Zo heeft de stadsdeelraad in december 2005 het Programma van Eisen (PvE) voor het Stadionplein vastgesteld. Volgens het stadsdeel én bewoners bleven in het PvE echter te veel vragen onbeantwoord. Het schetsontwerp moet de mogelijkheden van het Stadionplein optimaal benutten.

Eerste aanzet

Het Programma van Eisen was een goede start voor vernieuwing van het Stadionplein, maar liet een aantal vragen onbeantwoord. Buurtbewoners pleitten er daarom tijdens een inspraakavond in september 2005 voor om op basis van het Programma van Eisen een ontwerp voor het plein te laten uitwerken. Het stadsdeel onderschreef deze gedachte volledig. Daarom heeft de stadsdeelraad bij de vaststelling van het Programma van Eisen in december 2005 ook besloten om een schetsontwerp te laten maken voor het Stadionplein. Eerst moet worden gekeken naar de eisen waaraan een goed plein moet voldoen, pas daarna naar de gebouwen en de inrichting.

Keuze ontwerper

Omdat het project complex is en het stadsdeel de best mogelijke kwaliteit wil behalen, is een stedenbouwkundige begeleidingscommissie in het leven geroepen. De commissie heeft het stadsdeel geadviseerd over de selectie van de ontwerper en zal ook het ontwerpproces begeleiden. In de commissie zitten Maurits de Hoog (Dienst Ruimtelijke Ordening), Janny Rodermond (directeur van het Stimuleringsfonds voor de Architectuur) en Marcel Smets (de Vlaams Bouwmeester). Op hun advies heeft het stadsdeel drie ontwerpbureaus benaderd, die vlak voor de zomervakantie van 2006 hun ontwerpvisies hebben gepresenteerd. De ontwerpvisie van architectenbureau OMA overtuigde de begeleidingscommissie het meest omdat de visie antwoorden biedt op vragen die in het Programma van Eisen nog open stonden. Het stadsdeel heeft die keuze overgenomen. Daarom zal OMA de komende maanden werken aan een schetsontwerp voor het Stadionplein.

Moties van wijziging

In de raadsvergadering van 11 oktober 2006 heeft de stadsdeelraad het project Stadionplein behandeld. Tijdens de ver-

Deelnemers aan de toekomstvisie voor het Olympisch Gebied, maart 2006. Ook voor het schetsontwerp Stadionplein kiest het stadsdeel ervoor om buurt en stad erbij te betrekken. (foto AdG)

gadering zijn twee moties van wijziging aangenomen. De essentie van deze moties is dat het Programma van Eisen de basis blijft voor het schetsontwerp. Het schetsontwerp mag afwijken als dat nodig is om stedenbouwkundige problemen op te lossen. Het ontwerpbureau OMA moet de wensen en behoeften van bewoners en andere belanghebbenden integreren in het schetsontwerp. Hoger bouwen dan in het PvE is niet aan de orde, tenzij er draagvlak voor is en dit functioneel is voor het plein. Het einde van de Van Tuyl van Serooskerkenweg mag een hogere kwaliteit krijgen, bijvoorbeeld door het onder de grond brengen van meer auto's, de speelplaats moet echter behouden blijven. Tenslotte verzoekt de raad het Dagelijks Bestuur een nieuw strategiebesluit te nemen als het

schetsontwerp afwijkt van het PvE en voor te leggen aan de raadcommissie Ruimte en Veiligheid.

Dialog met de buurt

Bij het maken van het schetsontwerp kiest het stadsdeel voor een uitgebreide dialoog met de buurt. Het stadsdeel voert niet alleen afzonderlijke gesprekken met buurtbewoners, ondernemers en instellingen, maar houdt ook twee brede buurtbijeenkomsten voor alle belanghebbenden. Iedereen kan daar ideeën uitwisselen met het stadsdeel en met ontwerper Floris Alkemade en zijn team. De eerste bijeenkomst is op woensdag 1 november 2006, de tweede zal in maart 2007 plaatsvinden. Uiteraard is er daarna nog de formele inspraak, in de fase dat de stadsdeelraad een investeringsbesluit gaat nemen.

Planning

Volgens de huidige planning zal het schetsontwerp van architectenbureau OMA in het voorjaar van 2007 klaar zijn. Dan volgt de formele inspraak. Vlak na de zomervakantie neemt de stadsdeelraad vervolgens een zogenaamd 'investeringsbesluit' voor het Stadionplein. Tegelijkertijd wordt het nieuwe bestemmingsplan in procedure gebracht. In de volgende fase wordt een gedetailleerd ontwerp van de gebouwen en inrichting van het Stadionplein gemaakt. De bouw zal naar verwachting eind 2008 beginnen. Eind 2010 kan het nieuwe Stadionplein dan in gebruik worden genomen.

Verschillende bouwhoogtes

Het Stadionplein wordt zeker geen plein vol woontorens, zoals sommige media hebben gemeld. De meeste nieuwe gebouwen worden niet hoger of zelfs lager dan de bestaande woonblokken. Op de hoek van de Amstelveenseweg komt een iets hoger gebouw, zoals reeds is besloten in het Programma van Eisen. Daarnaast stelt OMA op de andere hoek een 'baken' voor in de vorm van een toren of bijzonder gebouw. Dat 'baken' vormt dan samen met de Marathontoren een bijzondere entree voor de stad en biedt de mogelijkheden om nieuwe functies toe te voegen aan het Stadionplein. Natuurlijk wil het stadsdeel zorgvuldig onderzoeken of een dergelijk 'baken' gewenst is. Zo wordt bijvoorbeeld gekeken naar de schaduwwerking ervan op de omgeving.

COLOFON

Uitgave en redactie:
Afdeling Communicatie
Stadsdeel Oud-Zuid
Vormgeving:
Floppy Design
Teksten:
Jeroen Kleijne
Fotografie:
Pauline van Gijn (PvG)
Paul Fennis (PF)
Stadsdeel (soz)
Overige beeldmateriaal:
OMA
Drukker:
Bevrijding
Oplage:
6.000

Aan de inhoud van deze nieuwsbrief
kunnen geen rechten worden ontleend.

OKTOBER 2006
UITGAVE NR. 1